

WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY Z JĘZYKA POLSKIEGO
dla uczniów gimnazjów
organizowany przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty
w województwie kujawsko-pomorskim w roku szkolnym 2014/2015

ETAP WOJEWÓDZKI

MODEL ODPOWIEDZI

ZADANIA TESTOWE

1	2	3	7	8	9	13
A	A	C	D	C	A	B

Zadanie 4. (0-2)

Rzut oszczepem jest konkurencją sportową znaną w Europie od antyku.

W podanym zdaniu nazwij części zdania oraz wypisz i określ wszystkie związki składniowe wyrazów.

- *jest konkurencją*: orz. imienne, łącznik *jest*, orzecznik rzeczownikowy w N.;
- *rzut*: podmiot w M.; *rzut jest konkurencją* – zw. zgody;
- *rzut oszczepem*: przydawka rzeczowna w N.; zw. rządu;
- *konkurencją sportową*: przydawka przymiotna, zw. zgody;
- *konkurencją znaną*: przydawka przymiotna, zw. zgody;
- *znaną w Europie*: okolicznik miejsca, wyr. przyimkowe, zw. przynależności;
- *znaną od antyku*: okolicznik czasu, zw. przynależności.

Uwaga! Przyznajemy: 2 pkt za bezbłędną odpowiedź

1 pkt za 1 błąd

0 pkt za 2 błędy i więcej

Zadanie 5. (0-2)

Podaj po jednym przykładzie zdania, w którym przymiotnik jest:

A. podmiotem, np. *Chory właśnie usnął.*

.....

B. orzecznikiem, np. *Janek jest inteligentny*

.....

C. przydawką, np. *To jest wspaniały ogród*

.....

D. dopełnieniem. np. *Pielęgniarka powiedziała o tym choremu.*

.....

Uwaga! Przyznajemy: 2 pkt za bezbłędną odpowiedź

1 pkt za 1 błąd

0 pkt za 2 błędy i więcej

Zadanie 6. (0-1)

Aby poprawnie odpowiedzieć na pytanie, wybierz literę A,B lub C oraz numer 1,2 lub 3.

Nagrodę Literacką Nike w 2014 roku otrzymał:

A.	Karol Modzelewski	za książkę	1.	<i>Zajeżdżimy kobyłę historii. Opowieść doświadczonego woźnicy.</i>
B.	Jacek Kuroń		2.	<i>Zajeżdżimy kobyłę historii. Refleksje starego furmana.</i>
C.	Adam Michnik		3.	<i>Zajeżdżimy kobyłę historii. Wyznania poobijanego jeźdźca.</i>

Odpowiedź: **A 3**

Zdanie 10. (0-2)

Jeśli są błędy w podanych związkach frazeologicznych, to je popraw:

A. języczek uwagi. (**języczek u wagi**)

B. noga się komuś podwinęła. (**powinęła**).

C. mądrej głowie dość po słowie. (**dwie słowie**)

D. nie zasypywać gruszek w popiele. (**nie zasypiać...**)

Uwaga! Przyznajemy: 2 pkt za bezbłędną odpowiedź

1 pkt za 1 błąd

0 pkt za 2 błędy i więcej

Zadanie 11. (0-2)

Jeśli są błędy w podanych zdaniach, to je popraw.

A. Budowa hali sportowej to trafioną inwestycja. (**trafna**)

B. Maria przedstawiła dwie alternatywy rozwiązania problemu. (**możliwości**)

C. Jan odznacza się dobrą prezentacją i elokwencją. (**prezencją**)

D. Ciężko powiedzieć, kto ma rację. (**trudno**)

E. Z zainteresowaniem przyglądał się czworogu kociąt. (**kociętom**)

Uwaga! Przyznajemy: 2 pkt za bezbłędną odpowiedź

1 pkt za 1 błąd

0 pkt za 2 błędy i więcej

Zadanie 12. (0-2)

Podane utwory przyporządkuj właściwej epoce literackiej.

Utwór	Epoka literacka
<i>Pan Tadeusz</i>	romantyzm
<i>Rozdziobią nas kruki, wrony...</i>	Młoda Polska
<i>Ferdydurke</i>	dwudziestolecie międzywojenne
<i>Balladyna.</i>	romantyzm
<i>Burza</i> (Szekspir)	renesans lub barok

Uwaga! Przyznajemy: 2 pkt za bezbłędną odpowiedź

1 pkt za 1 błąd

0 pkt za 2 błędy i więcej

Zadanie 14. (0-2)

Podaj przykład zachowania Szymona Winrycha zaprzeczający romantycznej kreacji bohatera.

Uzasadnij swą odpowiedź.

np. Gdy zobaczył Moskali, Winrych poczuł strach; chęć ucieczki, prośba o litość, chęć uratowania własnego życia - deheroizacja

Uwaga! Przyznajemy: 1 pkt za przykład zachowania niezgodny z romantyczną konwencją

1 pkt za rzeczowe uzasadnienie odpowiedzi

Zadanie 15. (0-2)

Dokonaj interpretacji tytułu opowiadania Stefana Żeromskiego *Rozdziobią nas kruki, wrony...*

(**np.** tytuł odnosi się do powstańca – zostanie on zapomniany, nie ma nawet grobu; ale też naród nie przetrwa, bo skazany jest na zagładę;

- kruki i wrony to przeciwnicy powstania, zwolennicy współpracy z zaborcą, uważający zryw narodowowyzwoleńczy za czyn bezsensowny;

- ci, którzy walczyli, zostaną zapomniani;

- ostrzeżenie przed skutkami lojalizmu, braku solidarności narodowej, klasowej...

Uwaga! Przyznajemy 2 punkty za pogłębioną interpretację tytułu.

Zadanie 16. (0-2)

Jakie funkcje pełnią motywy fantastyczne w *Balladynie* Juliusza Słowackiego? Podaj co najmniej dwie.

np. - budują nastrój grozy i tajemniczości,

- uświadamiają/uwidaczniają/podkreślają mechanizm działania zła,

-obnażają ludzkie żądze, namiętności, pragnienia,

- pokazują prawdziwe ludzkie charaktery,

ale też: ubarwiają, wzbogacają akcję utworu,
- wprowadzają elementy komizmu,
Uwaga! Przyznajemy po 1 pkt za każdą wymienioną funkcję.

Zadanie 17. (0-2)

W kontekście *Medalionów* Zofii Nałkowskiej wyjaśnij pojęcia:

eksterminacja – zbrodnicze wyćpienie określonych grup ludności z powodu ich rasy, narodowości lub religii: ludobójstwo przeprowadzone masowo przez faszystów w okresie II wojny światowej na ludności okupowanych krajów

Holocaust – inaczej: **Shoah**: w znaczeniu religijnym całopalenie: nazwa ofiary spalanej na ołtarzu przez Żydów w czasach starożytnych; współcześnie: określenie prześladowań i zagłady Żydów w czasie II wojny światowej, termin odnosi się też do zagłady Romów; **ludobójstwo** około 6 milionów europejskich Żydów dokonane w czasie II wojny światowej przez III Rzeszę i wspierane w różnym stopniu przez uzależnione od niej państwa sojusznicze.

Uwaga! Przyznajemy po 1 pkt za wyjaśnienie każdego z terminów.

Zadanie 18. (0-1)

Jaki zabieg językowy zastosował Witold Gombrowicz w podanym zdaniu z *Ferdydurke*?
Gwoliż jakim złośliwym kaprysom aury waszmość dobrodzieja persona tak późno w budzie się pojawia?

(np. uznajemy odpowiedź : stylizacja i właściwy przykład

ale też: stylizacja środowiskowa w budzie

archaizacja – archaizmy leksykalne, np. gwoliż, waszmość, dobrodziej, persona
archaizm składniowy - orzeczenie na końcu zdania.

Zadanie 19. (0-2)

Powołując się na przykłady z tekstu, podaj dwa rodzaje komizmu wpisane w sytuacje szkolne przedstawione w *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza..

Np. komizm sytuacji- matki podglądające uczniów przez dziurę w parkanie, uczniowie zgłaszający chęć wyjścia na początku lekcji, Pimko za drzewem, itd.

- **komizm postaci** , np. wygląd ciał pedagogicznych – błądy, anemiczny typ, inni: ciamkający, chlapiący, zez nauczyciela historii, itd.

- **komizm słowny**, np. wypowiedzi profesora Bładaczki w czasie lekcji, *Tiu, tiu; I postawił mu kica. Tra, la, la, mama, ciocia!* (dopuszczalne są parafrazy cytatów)

Uwaga! Przyznajemy 1 pkt za każdy przykład komizmu.

Poprawna jest każda odpowiedź niesprzeczna z utworem.

Zadanie 20. (0-7)

Przeczytaj uważnie podany wiersz i wykonaj zadania.

A. Jaki nastrój wprowadza metafora ***Burza miała złote włosy poplamione czernią***. Określ, rodzaj metafory.

np. nastrój grozy; jest to personifikacja (ożywienie);

B. Przedstaw sytuację liryczną ukazaną w wierszu.

np. podróżujący autostrada zostali zaskoczeni przez burzę w dolinie

C. Odczytaj sens metafory: ***Autostrada zamieniła się w Morze Czerwone***.

np. padający deszcz rozdzielił przestrzeń po obu stronach autostrady, zalał drogę; utrudnił drogę podróżującym, droga stała się próbą i uciążliwością, stała się zagrożeniem, wywołała uczucie niemożności, stała się okazją do wykazania się zaufaniem.

Uwaga! Przyznajemy dodatkowo 1 pkt za wskazanie aluzji biblijnej.

D. Jak postrzegana jest osoba kierująca samochodem?

np. ukazana jako przewodnik, ktoś będący ostoją, zapewniający poczucie bezpieczeństwa w świecie opanowanym przez żywioł

E. Dlaczego burzę porównuje się w wierszu ze ***stromą doliną***?

np. burza osacza, zaciska się wokół człowieka, dolina to efekt działania wody, pogłębienie efektu grozy

F. Dlaczego burza została zestawiona z postacią tyrana?

np. burza niczym tyran ma bezwzględną władzę nad światem; nie sposób przeciwstawić się burzy, należy jej się poddać

G. W kontekście całego utworu odczytaj sens ostatniego wersu.

np. miłość to jedyny stały element w świecie podlegającym żywiołom, zmianom, w świecie niestałym i groźnym

Uwaga! Poprawna jest każda odpowiedź niesprzeczna z ideą utworu.

Uwaga! Za szczególnie dojrzałą i pogłębioną interpretację można przyznać do 2 pkt za walory - konieczna jest konsultacja z przewodniczącą komisji.

Kryteria oceny wypowiedzi pisemnej

Poziom	Wymagania	TREŚĆ	Punktacja
0	Brak argumentów. Odwołanie się do innego niż w temacie zagadnienia i brak nawiązania do wskazanych tekstów literackich. Praca nie na temat.		0
1	Próba argumentacji, praca luźno powiązana z problemem. Przywołanie dwóch tekstów i ich interpretacja powierzchowna (uproszczone odwołania do tekstu, streszczanie). Próba wnioskowania, próba postawienia tezy.		1
2	Próba argumentacji, praca w przeważającej części odnosi się do problemu sformułowanego w temacie. Przywołanie dwóch tekstów - interpretacja utworów powierzchowna, uproszczona. Próba wnioskowania, próba postawienia tezy.		2
3	Pełna argumentacja, postawienie tezy. W przeważającej części zachowana logika wyvodu. Poprawna interpretacja dwóch wskazanych w temacie tekstów. Rzeczowe odwołanie do trzeciego utworu. Próba wnioskowania lub wnioskowanie uproszczone		3
4	Pełna argumentacja, postawienie tezy. Pogłębiona interpretacja wskazanych dzieł, argumentacja wnikliwa co najmniej dwóch utworów, dopuszczalna uproszczona interpretacja trzeciego utworu. Przywołanie właściwych kontekstów interpretacyjnych, terminów z zakresu teorii literatury. Pełne wnioskowanie.		4
Poziom	Wymagania	KOMPOZYCJA	Punktacja
0	Przypadkowe akapity lub ich brak. Niespójność pracy. Brak wyraźnie sformułowanej tezy.		0
1	Konsekwentne akapitowanie, spójność wyvodu, poprawnie sformułowana teza.		1

Uwaga! Praca nie może być krótsza niż wymagana objętość. Jeśli tak jest, uczeń otrzymuje punkty wyłącznie za treść. Pozostałe elementy są sprawdzane, ale wyzerowane.

W przypadku poziomu zerowego w zakresie treści całą pracę należy ocenić na zero punktów - konieczna jest konsultacja z przewodniczącą komisji.

Uwaga! Za szczególnie dojrzałą wypowiedź można przyznać do 2 punktów za walory - konieczna jest konsultacja z przewodniczącą komisji.

Poziom	Wymagania	STYL	Punktacja
0	Styl nieadekwatny do formy rozprawki (wystarczy zakłócenie stylu w jednym miejscu).		0
1	Styl konsekwentnie dostosowany do rozprawki.		1

Poziom	Wymagania	JĘZYK	Punktacja
0	Powyżej 4 błędów językowych.		0
1	Dopuszczalne 4 błędy językowe.		1
2	Dopuszczalne 3 błędy językowe.		2
3	Dopuszczalne 2 błędy językowe.		3

Poziom	Wymagania	ORTOGRAFIA	Punktacja
0	Dwa błędy ortograficzne i więcej.		0
1	Dopuszczalny jeden błąd ortograficzny.		1
2	Praca bezbłędna pod względem ortograficznym.		2

Poziom	Wymagania	INTERPUNKCJA	Punktacja
0	Powyżej czterech błędów interpunkcyjnych.		0
1	Dopuszczalne 4 błędy interpunkcyjne.		1

Uwaga! Ostateczną decyzję dotyczącą dopuszczalnej liczby błędów w poszczególnych zadaniach podejmuje przewodnicząca wojewódzkiej komisji konkursowej.